

“Бугун меҳнатларим муносиб баҳоланиб, Бектемир туман ҳоқими лавозимига тайинландим. Бу ишонч, биринчи галда зиммамга улкан масъулият юклайди. Энди маҳаллада орттирган тажрибамни туман тараққиёти учун сарфлайман”.

“Маҳаллада бирорта жиноят содир этилмади. Мақсадимиз, шу ҳолатни янада мустаҳкамлаш ва жиноятларни олдиндан бартараф этишга эришишдир. “Маҳалла еттилиги” ва кенг жамоатчилик билан ҳамкорликда ишлаймиз”.

ЎЗБЕКИСТОН МАҲАЛЛАЛАРИ УЮНМАСИНИНГ ИЖТИМОИЙ-СИЁСИЙ, МАЪНАВИЙ-МАЪРИФИЙ ГАЗЕТАСИ

2024 йил
14 МАРТ,
ПАЙШАНБА

Маҳалла

№17
(2155)

БУГУНГИ СОНДА:

Ипотека кредити “еттилик” тавсияси билан берилади

Президент Шавкат Мирзиёев 12 март куни жорий йилда уй-жойлар ҳамда “Янги Ўзбекистон” массивлари қурилиши бўйича йиғилиш ўтказди. Камбағал оилаларга “маҳалла еттилиги” тавсияси асосида ўз ховлисида уй қуриш ва таъмирлашга 120 миллион сўмгача ипотека кредити ажратиш йўлга қўйилади.

2-с.

Келажак касблари қандай ўқитилади?

Ёшларни замонавий касблар ва ҳорижий тилларга бепул ўқитиш учун “Келажак касблари” лойиҳаси ташкил этилган. Мазкур лойиҳада бугунги кунгача 17 205 нафар ёш 40 дан ортиқ йўналишлар бўйича замонавий касбларга ўқитилиб, уларга жами 37,5 млрд. сўм миқдорида ёрдам кўрсатилди. Ариза берувчи “Ёшлар дафтари”га кириши, 30 ёшдан ошмаган бўлиши керак.

4-с.

Норасмий фаолият қонуний тус оляпти

Шу пайтга қадар маҳалланинг солиқларни йиғишдаги ўрни ва манфаатдорлиги, ҳудуд инфратузилма муаммоларини ечишга қаратилган тизим мавжуд эмас эди. Ушбу муаммонинг ечими сифатида 1 январдан маҳалла бюджетини шакллантириш ҳамда маблағларни “маҳалла еттилиги”нинг қарорлари орқали инфратузилмани яхшилашга йўналтириш белгиланди.

5-с.

Дангасалик ва боқимандаликни қандай енгиш мумкин?

Иродавий сифатлар орқали дангасалик ва боқимандалик табиатини енгил мумкин. Қисман генетик тузилишлар муҳим аҳамият касб этади. Салбий одатлардан воз кечиш қанчалик қийин бўлмасин, улардан қутулиш учун ҳаракат қилиш, соғлом, фойдали ва самарали одатларни шакллантириш лозим.

7-с.

“Низолар йўқ, ажралишдан холи ҳудудмиз”

Аёлнинг кайфияти кўтаринки бўлса, турмуш таъшиларининг барчасини удалайди. Рўзгор юмушлари, фарзанд тарбияси, қайнота-қайнона ва турмуш ўртоғининг хизматидан чарчамайди. Бу оиладаги муҳитга ижобий таъсир кўрсатади. Шунинг учун, биринчи навбатда, маҳалламиз аёлларининг орзу-истакларини амалга оширишга эътибор қаратиб келяпмиз.

8-с.

Бизни ижтимоий тармоқларда қураётинг!
@mahalla_raislari
@mahalladosh_1
@mahalladosh

Сизни ўйлантираётган масалалар бўйича телеграмдаги «uzmahallabot»га савол ва таклифларингизни юборинг ва барчасига жавоб олинг!

“Обод ва файзли маҳалла — юрт кўрки”

Вазирлар Маҳкамаси фармойишига кўра, 2024 йил 16-18 март кунлари ана шу шиор остида юртимиз маҳаллаларида умумхалқ хайрия ҳашари ўтказилади

“Маҳалламга 10 тул дарахт — менинг туҳфам” акцияси ўтказилади.

БИЛИБ ҚЎЙИНГ!

Мажбурий меҳнатми ёки ҳашар?

Меҳнат кодексига кўра, бирор-бир киши жазо қўллаш билан кўрkitиб, бошқа кишига унинг ихтиёрига қарши равишда ҳар қандай ишни ёки хизматни қилдириши мажбурий меҳнат саналади.

Қандай ҳаракатлар мажбурий меҳнат ҳисобланади? Мажбурий меҳнатнинг кенг тарқалган кўринишлари сифатида пахта териш ёки бошқа қишлоқ хўжалиги ишларига, ободонлаштириш, қурилиш, таъмирлаш ишларига, навбатчиликка жалб этиш, иш

вақтидан ташқари ортиқча ишлаш, металл чиқиндилари ва макулатура топширишга мажбурлаш қабиларни кўрсатиш мумкин.

Ўзбекистонда мажбурий меҳнат тақиқланган. Аммо қонунчиликда айрим турдаги иш-ҳаракатларга мажбурий меҳнат сифатида қаралмайди. Хусусан, ҳарбий ёки муқобил хизматни ўташ билан боғлиқ ишлар, суд қарорларини ижро этиш учун қонуний кучга кирган қарор бўйича жазо сифатида бажариладиган иш мажбурий меҳнат ҳисобланмайди.

3-с.

Маҳалла орқали бепул кўчат тарқатилади

ОБОДЛИК

Ҳашар мамлакатимизда Наврўз умумхалқ байрамини нишонлаш ҳамда муборак Рамазон ойини муносиб тарзда ўтказиш, маҳаллалар, аҳоли тураржойлари, хиёбонлар, зиёратгоҳлар, қабристонлар ҳамда болалар майдончаларини ободонлаштириш мақсадида амалга оширилади.

Бу йилги ҳашар “Обод ва файзли маҳалла — юрт кўрки” шиори остида ўтказилишида катта рамзий маъно бор. Зеро, миллийлигимизнинг муҳим кўриниши саналган маҳалла ва ҳашар қадрияти замирида халқимизнинг бой тарихи, бебаҳо маънавий урф-одат ва анъаналари, халқимизнинг инсонийлик, олижаноблик, меҳр-саховат каби эзгу фазилатлари мужассам. Бу жиҳатлар жорий йилги ҳашарда ҳам ўз аксини топиб, унинг доирасида бир қатор хайрли тadbирлар амалга оширилади.

Мисол учун, “Маҳалламга 10 тул дарахт — менинг туҳфам” шиори остида барча тураржой мавзелари ва маҳаллаларда иқлим шароитига мос ҳамда суғориш тизимини ҳисобга олган ҳолда дарахт кўчатлари экилади. “Яшил макон” умуммиллий лойиҳаси доирасидаги кўкаламзорлаштириш тadbирлари давом эттирилади.

Бу йил маҳалла орқали аҳолига бепул кўчат тарқатилиб, дарахт экиш ишлари ташкил этилади. Аҳоли пунктларида қаровсиз қолган ҳудудларни кўкаламзорлаштириш, мазкур тadbирларга аҳолининг банд бўлмаган қатламни ихтиёрийлик асосида жалб қилиш чоралари кўрилади.

Давоми 3-саҳифада.

“Энг намунали маҳалла раиси” танловининг ҳудудий босқичлари яқунланди

2-с.

“Туман марказига кимдир бора олади, кимдир...”

“Соҳанинг яна бир нозик жиҳати, сир сақлай билишдир. Ҳаётда қийналган, оғир кунларни бошдан кечираётган киши бизни ўзига яқин кўриб, дардини айтади. Уларнинг ишончига лойиқ бўлиш инсоний бурчимиз. Шундай вақтда буни қалбдан ҳис қилиш, имкон қадар унга ёрдам кўрсатиш керак”.

Президент тадбиркорлар фаолиятини кенгайтириш ва экспортга жалб этиш бўйича ТАКЛИФЛАР ТАҚДИМОТИ билан танишди.

Шавкат Мирзиёев Муборак РАМАЗОН ОЙИ кириб келиши муносабати билан Ўзбекистон халқига табрик йўллади.

Давлатимиз раҳбари БАА Президенти Шайх Муҳаммад бин Зоид Ол Наҳаён билан ТЕЛЕФОН ОРҚАЛИ мулоқот қилди.

ТАНЛОВ

“Энг намунали маҳалла раиси” танловининг ҳудудий босқичлари якунланди

Маҳалла раиси аҳолининг энг яқин ҳамкоридир. Йиғиндаги бирорта хонадонда нотинчлик юз берса, раис аралашуви билан ижобий ҳал этилади. Четдан бирорта меҳмон келса, дастлаб раисни сўрайди. Қўшни қўшниси билан тортишиб қолса ҳам ўртага раис тушади. Хуллас, маҳалла раиси элнинг кайвониси бўлади. Ёшу қари бирдек ҳурмат қилиб, ёшига қарамай, унга “раис бува” деб мурожаат қилишади. Ҳудудларда ана шундай фидойи, ташаббускор, жонқуяр раислар “Энг намунали маҳалла раиси” танловида ўзаро беллашди.

Танловнинг Хоразм вилояти босқичида Шовот туманидаги “Бешмерган” маҳалласи раиси Уйғун Шарифзода биринчи ўринни эгаллади.

Танловнинг Бухоро вилояти босқичида Жондор туманидаги “Намгони” маҳалласи раиси Баҳромжон Юсупов биринчи ўринга муносиб кўрилди.

Танловнинг Навоий вилояти босқичида Навоий шаҳридаги “Ўзбекистон” маҳалласи раиси Дилноза Курбонова биринчи ўринни қўлга киритди.

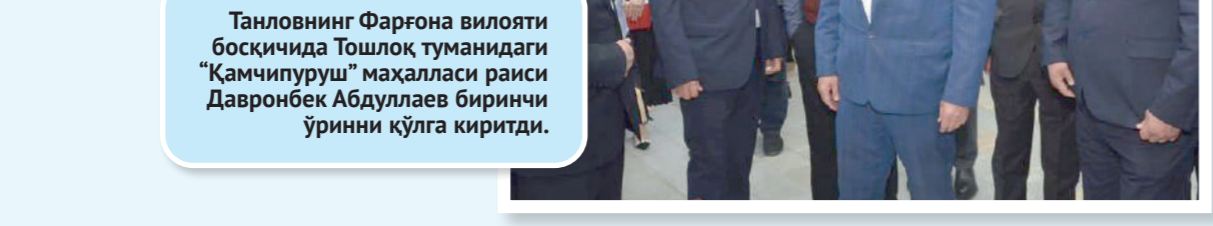
Танловнинг Қашқадарё вилояти босқичида Косон туманидаги “Реззор” маҳалласи раиси Ҳамза Уринов биринчи ўринни қўлга киритди.

Танловнинг Наманган вилояти босқичида Янгиқўрғон туманидаги “Қизилёзи” маҳалласи раиси Жаҳонгир Ёқубжонов биринчи ўрин соҳиби бўлди.

Танловнинг Сурхондарё вилояти босқичида Сарийосён туманидаги “Сангардак” маҳалласи раиси Ўрозбой Мирзаев биринчи ўринга лойиқ кўрилди.

Танловнинг Фарғона вилояти босқичида Тошлоқ туманидаги “Қамчипуруш” маҳалласи раиси Давронбек Абдуллаев биринчи ўринни қўлга киритди.

КУН НАФАСИ

Ипотека кредити “еттилик” тавсияси билан берилади

Давоми. Бошланиши 1-саҳифада.

Одамларнинг харид имкониятини кенгайтириш учун тўрт йил олдин ипотека тизимининг бозор тамойилларига асосланган янги тартиби жорий қилинди. Ўтган даврда барча манбалардан 100 триллион сўм маблағ йўналтирилди. Худудларда 6 мингта кўп қаватли уй барпо этилиб, 250 минг оила янги бошланган бўлди. Даромади юқори бўлмаган 45 мингта оилага бошлангич бадал ва фоиз тўлови учун 2,4 триллион сўмлик субсидия берилди.

Жорий йилги дастур доирасида 100 мингта уй-жой қуриш режалаштирилган. Бунда, аввало, янги уйлarning сотув нархи ва сифатига эътибор қаратилади. Бу йил ипотекани молиялаштириш учун барча манбалардан 22,5 триллион сўм йўналтирилди. Жумладан, ипотека кредитлари учун қарийб 10 триллион сўм, даромади юқори бўлмаган 20 минг оилага бошлангич бадал ва фоиз тўловини қоплаш учун 2,3 триллион сўм берилди.

Ипотека кредитлари бўйича гаровга олинадиган уйни суғурталаш талаби бекор қилинади. Эндиликда 5 қаватли уйлarnи барпо этишга камида “қониқарли” ва 9 қаватли уйлarnи “ўрта қониқарли” рейтингига эга бўлган пудратчилар жалб қилинади. Ту-

рар жой қурилишида “яшил” стандарт жорий қилинади.

Ночор оилаларга маҳалла тавсияси билан ипотека кредити ажратилади. Камбағалликдан чиқариш дастурига кирган ва турар жойи ночор аҳволдаги оилаларга, “маҳалла еттилиги” тавсияси асосида ўз ҳовлисида уй қуриш ва таъмирлашга 120 миллион сўмгача ипотека кредити ажратиш йўлга қўйилади. Бунда кредитнинг 15 фоизи ва дастлабки беш йилда фоиз ставкасининг 6 фоизгача банди бюджетдан қоплаб берилади.

Бугунги кунда худудларда 38 та “Янги Ўзбекистон” массивлари қурилиши бошланган. Жорий йилда яна 17 та массив бўлиб этиш кўзда тутилган. Лекин айрим жойларда кечикиш ҳолатлари бор. Масалан, Сурхондарё, Андижон, Тошкент, Самарқанд, Сирдарё вилоятларида қурилиш ишлари ортада қолмоқда. Шу боис ҳар бир массив кесимида манзилли рўйхат тасдиқланиб, бунёдкорлик ишлари жадаллаштирилади.

Айрим ноинсоф қурувчилар харидорлар ишончини суистеъмол қилаётир. Улушдорлик асосида уй-жой барпо этишда аҳолини ҳимоя қилиш тизими кучайтирилди. Баъзи худудлардаги эски уйлар реновация асосида янгиланиб, одамларга замонавий шароитлар яратилади.

Президент Матбуот хизмати ахбороти асосида тайёрланди.

МЕНДА ТАКЛИФ БОР...

Намунали маҳалла раиси қандай аниқланиши керак?

Тошпўлат РАҲМАТУЛЛАЕВ, Самарқанд шаҳар “Боғимайдон” маҳалласи раиси.

Самарқандда “Энг намунали маҳалла раиси” танловининг вилоят босқичи бўлиб ўтди. Унда танловнинг туман ва шаҳар босқичларида ғолибликни қўлга киритган 16 нафар маҳалла раиси қаторида камина ҳам қатнашди. Чунки танловнинг Самарқанд шаҳар босқичида ғолибликни қўлга киритган эдим.

Биз, маҳалла раислари уч шарт бўйича ўзаро беллашдик. Биринчиси — амалга ошираётган ишларимизни слайд ёрдамида тақдим этиш лозим эди. Иккинчиси — соҳага оид қонун ҳужжатлари бўйича савол-жавобда қатнашиш ҳамда учинчиси — маҳаллада учрайдиган кутилмаган муаммоларни вазиётга ечим топиш бўйича ўз маҳоратимизни намойиш қилишимиз зарур эди. Шунингдек, танловда иштирок этиш учун маҳаллада амалга оширилган фотосуратлардан иборат иккита альбом ҳамда видеоролик тақдим этдик.

Танлов иштирокчиларининг чиқишини 9 нафар ҳакамлар ҳайъати 5 балли тизим асосида баҳолаб борди. Шу тарзда ғолиб — вилоятнинг энг намунали маҳалла раиси аниқланди. Биринчи ўрин Каттакўрғон шаҳридаги “Яккабоғ” маҳалласи раиси Равшан Ҳамроевга насиб этди. Иккинчи ўринни камина, яъни Самарқанд шаҳридаги “Боғимайдон” маҳалласи раиси Тошпўлат Раҳматуллаев, учинчи ўринни Нурабод туманидаги “Нурулоқ” маҳалласи раиси Жасур Холов эгаллади.

Шундай қилиб, маҳалла раислари танлови ғолиби амалга оширган ишлари ҳақида тўрт дақиқа давомида гапириб бергани, иккита саволга жавоби ва маҳаллада юз бериши мумкин бўлган иккита муаммоларни вазиётга қандай ечим топишни сўзлаб бериши натижасида аниқланди.

Маҳалла тизимини ичидан билганларга энг намунали маҳалла раисини аниқлаш учун юқоридаги талаблар мезон бўла оладими, деган савол билан мурожаат қилган эдим. Аксарият бу етарли эмаслигини таъкидламоқда. Нега?

Танловга қатнашган раис гапга чечан, хотираси яшшилиги тўғрисида қонун қарорларни ёдлаб олган бўлиши, барча саволларга аниқлик билан жавоб бериши мумкин. Шундай бўлганда, раиснинг шахс сифатидаги хислатларига баҳо барилмайдими?

Маҳалла раисининг асосий вазифаси — ўзи бошқараётган худудда осойишталик ва ободликни таъминлаши, аҳоли муаммоларини жойида ҳал этилишига камарбаста бўлиши ва шу орқали фуқаролар розилигига эришиши эмасми? “Маҳалла еттилиги” бир жамоа бўлиб, раис бошчилигида барча масалаларга тезда ечим топса, маҳалла аҳли ариза ва шикоят билан юқори ташкилотларга мурожаат этмаса, маҳалла раиси фаолиятига берилган юқори баҳо шу эмасми?

Шундай экан, таклифим куйидагича: раислар фаолиятига баҳо бериш мақсадида танловдан олдин махсус комиссия тузилиб, вилоят босқичига чиққан раислар бош бўлган маҳаллалардаги муҳит, фуқароларнинг кайфияти ўрганилсин. Келажақда ўтказиладиган танловларда ушбу таклиф инобатга олинса, адолатли бўларди.

Кимдир танловдан олдин фотоальбом ва видеоролик тақдим этилиши маҳалла ҳаётини ўрганишга ёрдам беради, дейиши мумкин. Аммо альбом ва видеоролик билан танишишга ҳакамлар ҳайъати аъзолари вақт топдимики? Энг асосийси, уларга балл берилмайдими?

Бу менинг иштирокичи ва журналист сифатидаги фикрларим эди, ҳолос. Алоҳида таъкидлайманки, Самарқандда танловнинг шаҳар ва вилоят босқичлари кўтаринки руҳда, адолат мазонлари асосида ўтди.

Хукумат қарори билан ўзгалар парваришига муҳтож шахсларга ижтимоий ёрдам кўрсатишнинг ЯНГИ ТИЗИМИ жорий этилади.

Охириги уч ойда такси хизматлари бюджетга 9,7 МИЛЛИАРД СЎМ солиқ тўлади.

Янги қонун лойиҳасига кўра, ҚАРЗДОРЛИК УЧУН жисмоний шахслар энергия ресурслари тармоғидан узилиши мумкин.

ЭЪТИРОФ

“ҚАЛҚОН” гуруҳи тишчиликка қалқон бўляпти

Суратда тақдирлаш маросимидан лавҳа акс этган.

Мигрант ёшларни юртга қайтарини борасидаги тажрибам туманга намуна бўлмоқда. Яқинда маҳалладошимиз Азизбек Жаҳишовни Россиядан юртга қайтарини эришдик. Бу йилги “Ёшлар дафтари”да рўйхатга олинган бўлиб, доимий ёрдам бериб келинган. Жумладан, ўқини учун шартнома пули, ҳарбий хизмат тўлови “Ёшлар жамғармаси” ҳисобидан қоплаб берилган.

Малика ХУДОЙБЕРДИЕВА,
Учқудуқ туманидаги
“Дустлик” маҳалласи ёшлар етакчиси.

Маҳалладаги 8 020 нафар аҳолининг орасида 14-30 ёшга бўлганлар 1 502 нафарни ташкил этади. Барчаси “Ёшлар баланси”га киритилган. Ишсиз ва эҳтиёмжанд ёшларга алоҳида эътибор берилди.

Утган 2023 йилда 147 нафар ёшни Навоий кон-металлургия комбинати акциядорлик жамиятига ишга жойлаштирдик, 23 нафар ижтимоий ҳимояга муҳтожнинг шартнома пули тўлаб берилди.

Бундан ташқари, 2022 йилда маҳалла худудидида тадбиркор ҳомий ва маҳалла ёшлари билан бирга чўл худуди тупроғини унумдор ерга айлантирдик. Шу мақсадда 3 метр чуқурликда жўяк казиб, олиб келинган унумдор тупроққа 700 тупдан ортиқ ток, 500 тупдан ортиқ мевали ва манзарали кўчат эгдик. Худудда ёшларнинг бўш вақтини мазмунли ташкил этиш, миллий халқ ўйинлари ва спорт турларини оммалаштириш мақсадида замонавий спорт майдончаси барпо қилинди. Шунга яраша натижа салмоқли бўлмоқда. Масалан, маҳалла вакили С.Обидов “Беш ташаббус олимпиадаси”нинг республика босқичида спортнинг воркаут туридан фахрли ўринни эгаллади. Марғуба Бобоканова шахмат тури бўйича республика босқичида фаол иштирок этди. Танловнинг 2023 йилги иккинчи мавсумида маҳалла ёшларидан беш нафари вилоят, икки нафари республика босқичи совриндори бўлди.

Худудда жиноятчилик ҳамда ҳуқуқбузарликларнинг ол-

дини олишда профилактика инспектори билан ҳамкорликда “Қалқон” гуруҳини шакллантирганмиз. Ёшлардан иборат кўн-гиллилар маҳаллада жиноятчиликка қарши курашда фаоллик кўрсатмоқда.

2022 йилнинг 25 ноябрь куни Давлат раҳбарининг Навоий вилоятига ташрифи давомида Президент ва ёшлар ўртасидаги очик мулоқотда сўзга чиқиб, касб-хунар эгалари ўртасида республика танловларини ўтказиш таклифини бергандим. Эътиборлиси, бу таклиф бугун амалиётда қўлланилмоқда.

Бундан ташқари, маҳалла ёшлари муаммолари ечимига доир лойиҳа ишлаб чиқиб, амалиётга татбиқ этганман. Мисол учун мигрант ёшларни юртга қайтарини борасидаги тажрибам туманга намуна бўлмоқда. Яқинда маҳалладошимиз Азизбек Жаҳишовни Россиядан юртга қайтарини эришдик. Бу йилги “Ёшлар дафтари”да рўйхатга олинган бўлиб, доимий ёрдам бериб келинган. Жумладан, ўқини учун шартнома пули, ҳарбий хизмат тўлови “Ёшлар жамғармаси” ҳисобидан қоплаб берилган. Аммо ишлаш учун Россияга кетиб қолганди. Уни ватанга қайтарини учун барча зарур чораларни кўрдим. Шахсан суҳбатлашиб, муаммосини ўргандим. Унга бир нечта иш таклиф қилдим. Ниҳоят, NKMK қарашли GMZ-3 заводида ишлашга рози бўлди. 1-сектор раҳбари, туман ҳокими кўмағида шу заводдан иш ўрни ажратилди.

Ўз навбатида ёшлар билан ишлаш тажрибам вилоят, республикада оммалаштирилиб, мутасаддиларнинг эътирофи сазовор бўлмоқда. Масалан, 2023 йилда ўтказилган “Йилнинг энг намунали маҳалла ёшлар етакчиси” танловининг вилоят босқичида “Хуқуқбузарлик содир этишга мойиллиги бўлган ва жазони ижро этиш муассасаларидан озод қилинган ёшлар билан тизимли ишлаган энг намунали маҳалла етакчиси” йўналишида фахрли 1-ўринни эгалладим. Шу танловнинг республика босқичида 3-ўринни қўлга киритдим. 2022 йилда ўтказилган “Фидойи ёшлар етакчиси” танловининг вилоят босқичида фахрли 2-ўринни қўлга киритдим. Ўзбекистон Қасаба уюшмалари федерацияси ижроия кўмитаси эълон қилган “Энг яхши ёшлар етакчиси” танловининг республика босқичи совриндори бўлдим.

Жорий йил 8-март Халқаро хотин-қизлар байрами арафасида Президент Фармони билан бир гуруҳ фаол хотин-қизларимиз нуфузли давлат мукофотлари билан тақдирланди. Қувонарлиси, улар орасида “Келажак бунёдкори” медали билан тақдирландим. Бундай юксак мукофот мени янада изланишга ундайди. Рости хушхабарни эшитиб, кўзларимга ёш келди. Келажакка ишончим яна ортди. Меҳнатим муносиб рағбат топганидан хурсандман.

БИЛАСИЗМИ?

Ижтимоий ҳимоя: Ёшларнинг таълим харажати қандай қопланади?

“Ижтимоий ҳимояга муҳтож ёшларни қўллаб-қувватлашнинг қўшимча чора-тадбирлари тўғрисида”ги Вазирлар Маҳкамаси қарорига кўра, ёшларни нодавлат таълим муассасаларидаги харажати қоплаш белгиланган. Бунда ариза берувчи ЯИДХПда рўйхатдан ёки авторизациядан ўтади ва сўров юборади. Ёшлар ишлари агентлиги аризани 10 иш куни давомида кўриб чиқади.

Тақдим этилган ҳужжатлардаги маълумот тўлиқ ва асосли эканини (фуқаронинг ҳақиқатда “Ёшлар дафтари”га киритилганини) текширади. Маълумотлар тўлиқ ва асосли эканлиги тасдиқланганда ариза берувчиларнинг электрон реестри шакллантирилади.

Ушбу электрон реестрга мувофиқ маблағларни жисмоний шахслар учун – Ўзбекистон Республикаси акциядорлик тижорат Халқ банкнинг ҳисобварағига, юридик шахслар (ўқув марказлар) учун

- уларнинг компенсация пулини олишга бўлган ҳуқуқини текширган ҳолда тегишли ҳисобварақларга ўтказиб беради. Хизмат натижаси бўйича ариза берувчиларга SMS хабар (тасдиқнома) юборади. Агар ҳужжатлардаги маълумот тўлиқ ва асосли эканлиги тасдиқланмаса, бу ҳақда идоралараро электрон тизимга маълумот киритилиб, ариза берувчига бир иш куни мобайнида хабар юборилади.

Хизматдан фойдаланиш учун қуйидаги ҳужжатлар зарур:

- ўқув машғулоти ташкил этиш тўғрисида жисмоний шахс ҳамда ўқув маркази ўртасида тузилган шартнома нусхаси (pdf форматда);
- имтиҳон топшириш харажати ариза (жисмоний шахс) тўлаган бўлса, тўлов топшириқномаси (pdf форматда);
- имтиҳон топшириш харажати ариза (жисмоний шахс) тўлаган бўлса, тўлов топшириқномаси (тегишли тижорат банки томонидан тасдиқланган) (pdf форматда);
- белгиланган шаклда реестр (ўқув маркази томонидан);
- миллий сертификат (pdf форматда).

Ёшлар ишлари агентлиги маълумотлари асосида тайёрланди.

Келажак касблари қандай ўқитилади?

ФИКР

Нодирбек АБДУҚОДИРОВ,
Ёшлар ишлари агентлиги
ахборот хизмати раҳбари.

Мазкур лойиҳада бугунги кунгача 17 205 нафар ёш 40 дан ортиқ йўналишлар бўйича замонавий касбларга ўқитилиб, уларга жами 37,5 млрд. сўм миқдорида ёрдам кўрсатилди.

Ёшларни замонавий касблар ва хорижий тилларга бепул ўқитиш учун “Келажак касблари” лойиҳаси ташкил этилган. Мазкур лойиҳада бугунги кунгача 17 205 нафар ёш 40 дан ортиқ йўналишлар бўйича замонавий касбларга ўқитилиб, уларга жами 37,5 млрд. сўм миқдорида ёрдам кўрсатилди.

Лойиҳанинг мақсади – билимли, меҳнатсевар, замонавий касб ва хорижий тилни пухта ўзлаштирган, ҳаётда ўз ўринини топа оладиган ёшларни шакллантириш ва уларни пухта тайёрлашдан иборат.

Ушбу тартиб Вазирлар Маҳкамасининг 2022 йил 7 июндаги тегишли қарори билан тасдиқланган Низомнинг 8-бўлими “Ёшлар дафтари”га киритилган ёшларга замонавий касбларни эгаллаши, ахборот технологияларини ўрганиши ва уларни хорижий тилларга ўқитиш бўйича ўқув курсларида ўқиш харажатларини қоплаш учун субсидия ажратиш тартиби” доирасида ўқув марказлари учун қўйиладиган талабларни белгилайди.

Ижтимоий ҳимояга муҳтож, ишсиз ёшларга замонавий касблар ва хорижий тилларни ўрганиш учун имконият яратиш, замонавий касблар, ахборот технология-

лар ва хорижий тилларни ўқитиш бўйича ёшларга сифатли ва бепул таълим бериш ҳамда замонавий касблар, ахборот технологиялар ва хорижий тилларни ўқитишга ихтисослашган ўқув марказларининг ривожланишини қўллаб-қувватлаш лойиҳа вазифаларидан ҳисобланади.

Лойиҳага кўра, ариза берувчи “Ёшлар дафтари”га кириши ёки “Ёшлар дафтари” жамғармаси маблағлари ҳисобидан қўллаб-қувватлаш бўйича мурожаат қилган 14 ёшга тўлган ва 30 ёшдан ошмаган Ўзбекистон Республикаси фуқароси ёки уларнинг вакили ҳамда фуқаролиги бўлмаган шахс бўлиши керак.

Ўқув маркази – давлат таълим стандартлари, давлат таълим талаблари ва ўқув дастурларига мувофиқ таълим хизматлари кўрсатиш фаолиятини амалга ошириш ҳуқуқини берадиган лицензия асосида ёки хабардор қилиш тартибидида таълим хизматлари кўрсатувчи юридик шахс, шу жумладан, нодавлат нотижорат ташкилотлари бўлиши лозим.

Лойиҳа доирасида ёшларга замонавий касбларни эгаллаши, ахборот технологияларни ўрганиши ва уларни хорижий тилларга ўқитиш бўйича олти ойгача муддатли ўқув курслари учун ҳар ойда базавий ҳисоблаш миқдори (БХМ – 340 минг сўм)нинг 4 бараваригача ёшлар етакчисининг ижобий тавсияси асосида “Ёшлар дафтари” жамғармаси маблағлари ҳисобидан субсидия ажратилади.

Эндиликда бино ва иншоотлар курилишида замонавий телекоммуникация инфратузилмаси МАЖБУРИЙ бўлади.

Наврўз муносабати билан Тошкентдан Нукус, Бухоро, Урганч, Фарғона, Наманган шаҳарларига КЎШИМЧА АВИАҚАТНОВЛАР йўлга қўйилади.

Наврўз муносабати билан "АФРОСИЁБ" электропоездининг Самарқанд ва Қарши шаҳарларига қўшимча ҳаракати йўлга қўйилади.

РАҒБАТ

Ота-оналар рағбат, фарзандлари мукофот олди

Баҳодир ФАЙЗИЕВ,
Бухоро вилояти солиқ бошқармаси Жамоатчилик билан алоқалар шўбаси бошлиғи.

Бухоро вилояти солиқ бошқармасида ўтказилган тадбирда кўпчиликка ўрнатилган кўрсаткичларни аниқлаш ва янада яхшироқ қилиш мақсади билан, уларга миннатдорчилик билдирилди. Тадбирда солиқ хизмати ходимлари "маҳаллабай" тизимида фаолият юритаётгани таъкидланди. Жумладан, вилоятдаги 544 та маҳаллага бириктирилган 262 нафар солиқ инспектори маҳалладаги имкониятларни ишга солиб, солиқ базасини кенгайтириш, тадбиркорлик фаолиятини қонунийлаштиришга ҳамда давлат рўйхатидан ўтмасдан тадбиркорлик фаолияти билан шуғулланаётганларни аниқлаб, уларни расмий даромад топишга ўтказиш чораларини кўраяпти. Тадбир давомида солиқ тизимида ҳалол меҳнат қилиб, ўзига топширилган вазифани сийқидилдан бажариб, махсус дастур (КПИ тизими) орқали иш самарадорлиги юқори баҳоланган 10 нафар ходимнинг ота-оналарига ташаккурномалар топширилди.

– Фарзандимнинг солиқ тизимида ишлаётганидан фахрланаман, – дейди Ўзбекистон тумани солиқ инспекцияси ходими Ғалибаевнинг отаси Ғофуржон Норпўлатов. – Буғун солиқ бошқармаси раҳбарияти билан учрашиб, солиқ тизимида катта ўзгаришлар амалга оширилаётганини ҳис қилдим. Асосийси, сийқидилдан меҳнат қилган одам ҳеч қачон эътибордан четда қолмас экан. Буғун бунга яна бир бор амин бўлдим. Иш самарадорлиги энг юқори бўлган фарзандимга лавозим маошининг 100 фоизи миқдорда мукофот пули берилди, бизга эса шундай фарзандни ўстирганимиз учун ташаккурнома ва эсдалик соғалари топширилди. Таъкидлаш лозим, "Маҳаллаларда солиқ органлари фаолияти" ахборот тизими маълумотларига асосан, жорий йилнинг февраль ойида иш самарадорлиги юқори деб топилган маҳаллаларга бириктирилган солиқ инспекторларининг 28 нафарига лавозим маошининг 50 фоизи миқдорда ҳамда 26 нафарига 100 фоизи миқдорда мукофот пули берилди.

СОЛИҚЧИ – ҚўМАКЧИ

Норасмий фаолият қонуний тус олашти

Олинги тизимда прогноз режаси туман даражасида белгиланган бўлса, эндиликда ҳар бир маҳаллага солиқ турлари кесимида белгилаб олинди.

Ромон ОТАЖОНОВ,
Хоразм вилояти солиқ бошқармаси Жамоатчилик билан алоқалар шўбаси бошлиғи.

Шу пайтга қадар маҳалланинг солиқларни йиғишдаги ўрни ва манфаатдорлиги, худуд инфратузилма муаммоларини ечишга қаратилган тизим мавжуд эмас эди. Ушбу муаммонинг ечими сифатида жорий йилнинг 1 январидан бошлаб, маҳалла бюджетини шакллантириш ҳамда уларда шаклланидиган маблағларни "маҳалла еттилиги"нинг кенгаш қарорлари орқали инфратузилмани яхшилашга йўналтириш белгиланди. Бунда ҳар бир маҳалладаги Маҳалланинг ижтимоий-иқтисодий муаммоларини ҳал этиш жамғармасининг манбалари сифатида мол-мулк ва ер солигининг 10 фоизи ҳамда бўш турган кўчмас мулкни сотиш ва бинолар ижарасидан тушган тушумлардан шакллантирилади. "Маҳалла еттилиги" институтининг шаклланиши орқали солиқ инспекторлари маҳалладаги ҳар бир солиқ тўловчи хонадонига кириб бормоқда, тадбиркорлик субъекти билан учрашиб, унинг муаммосини ўрганапти, солиқ соҳасидаги ўзгаришларни тушунтириш орқали яширин иқтисодиётнинг олди олинапти. Урганч тумани солиқ инспекцияси ходимлари қисқа вақт ичида 20-30 фоиз имкониятни ишга тушириш орқали айланма маблағни ошириб, 500 га яқин янги иш ўринлари яратди. Хусусан, туманда 486 та тадбиркорлик субъектининг товар айланмасини оширганлик ҳисобига 15 млрд.

890 млн. сўмга, 148 та корхонада 458 нафар норасмий ишчилар фаолиятини қонунийлаштириш ҳисобига 57,8 млн. сўмга қўшимча даромад солиғи ҳисобланди. Бундан ташқари, фаолият кўрсатмасдан ташландик бўлиб ўтган 292 та объект аниқланиб, уларнинг тикланишига кўмак берилди ва 361 млн. сўм миқдорда солиқ ҳисобланди. Бунинг 122,5 млн. сўми мол-мулк солиғи, 238,6 млн. сўми ер солиғига тўғри келади. Айнан "Оёқбоғ" маҳалласига бириктирилган солиқ ходими

Ғулумжон Ҳайитбоевнинг "маҳаллабай" ишлаш тизимидаги дастлабки натижаларига кўра, 90 млн. 600 минг сўм миқдорда қўшимча солиқлар ҳисобланди. Дастлабки даврда 41 та тадбиркорлик субъекти фаолияти қонунийлаштирилди ва хатлов натижасида ноқонуний фаолият кўрсатаётган 10 та тадбиркорлик субъекти янгидан рўйхатдан ўтказилди. Шунингдек, "маҳалла еттилиги" билан биргаликда 31 нафар фуқаро ўзини ўзи банд қилиб, дастлабки тадбиркорлик фаолиятини бошлаб юборишди.

Хоразм вилоятидаги 531 та маҳаллага 244 нафар солиқ ходими бириктирилган.

БИЛАСИЗМИ?

Ипотека кредитлари учун қандай солиқ имтиёзлари бор?

Ипотека кредитлари учун йўналтирилган маблағдан даромад солиғини қайтариб олишни билармидингиз? Албатта, ушбу маблағлардан 12 фоиз даромад солиғини қайтариб олиш мумкин. Даромад солиғи имтиёзи фақат ёш оила учун ва субсидия асосида берилган ипотека кредитларига қўлланилади.

Жисмоний шахслардан олинандиган даромад солиғи (ЖШОД)дан имтиёзлар: – Давлат бюджетидан ажратилган субсидия асосида олинган ипотека кредитлари ва уларга ҳисобланган фойзаларга йўналтирилган Меҳнатга ҳақ тўлашнинг энг кам миқдори (МХТЭКМ)нинг 80 бараваригача бўлган жисмоний шахсларнинг иш ҳақи ва бошқа даромадлари;

– ёш оила учун ажратилган ипотека кредити ёки унга ҳисобланган фойзаларни қоплашга йўналтирилган маблағлар эр-хотин ёки улардан бири белгиланган ёш (30 ёш)га тўлгунча қадар ЖШОДдан озод этилган.

Агар 2023 йил 1 январдан кейин ипотека кредити ҳисобига олинган кўчмас мулк 36 ой ичида бошқа шахс номига ўтказилса, солиқ имтиёзи қўлланилган бутун давр учун солиқ тўлаш мажбурияти тикланган ҳолда бекор қилинади.

Меҳнатга ҳақ тўлашнинг энг кам миқдори – 1 050 000 x 80 = 84 млн. сўм.

Уни масофадан олиш ҳам мумкинми?

Албатта, солиқ органларига ташириб буюрмасдан, **my3.soliq.uz** орқали шартнома ва тўлов ҳужжатларини бириктирган ҳолда декларация юбориш мумкин. Декларация электрон рақамли имзодан фойдаланган ҳолда юборилади. Шунда "Солиқ декларацияларини юбориш" электрон хизматида фойдаланувчининг иш ҳақи ва бошқа даромадлари тўғрисидаги маълумотлар автоматик шаклланади.

Солиқ қўмитаси

СўРАГАН ЭДИНГИЗ

Солиқ ҳисоботи топширишни қандай тузатиш мумкин?

● Биз айланма солиқ тўловчимиз (фаолият тури: улгуржи ва чакана). 2024 йил январь ойи учун солиқ ҳисоботини топширишда "Товарлар (хизматлар) ни реализация қилишдан олинган даромад" қаторидаги суммаларга турли ставкалар қўлланилганлиги, буни қандай тузатиш мумкин?

Ботир ЖОНИБЕКОВ.
Андижон вилояти.

Дилдора ҲОШИМОВА,
Солиқ қўмитаси ахборот хизмати раҳбари:

● Бундай ҳолатлар тадбиркорлик субъекти томонидан электрон ҳисобварақ-

фактура (ЭХФ)да турли хилдаги ставкалар қўлланиладиган (имтиёзли ёки имтиёзсиз) товар (хизмат)лар махсулотлар идентификация код (МХИК)лари танланганда юзага келади. Буни бартараф этиш учун ЭХФда аввал танланган МХИКларни махсулот (хизмат)лар учун белгиланган ставкалар бўйича тафовутларни бартараф этиши мумкин. Бунинг учун **my3.soliq.uz** порталидаги шахсий кабинетда "Юридик шахсларнинг онлайн назорат касса техникаси маълумотлари" бўлимига кирилади. Шундан сўнг "Чеклар бўйича ҳисобот" менюси танланиб,

"Куллиқ ҳисобот" бўлимига ўтилади. Очилган ойнага керакли чек ҳақидаги маълумотлар киритилиб, "Ҳисоботни янгилаш" тугмаси босилганда маълумотлар солиқ ҳисоботида автоматик акс этади.

Янгилаш жараёни "2024 йил январь" даврини танлаш ва "Ҳисоботни янгилаш" тугмасини босиш билан якунланади.

Маълумот учун:
тадбиркорлик субъектларига имтиёزلардан тўғри ва тўлиқ фойдаланиши учун онлайн-НКТларни рўйхатдан ўтказиш ҳақида солиқ тўловчилар шахсий кабинетига хабарномалар юборилган.

Тошкентда "Турон" ва "Қипчоқ" метро бекатлари ишга тушиб, яна 251 МИНГ АҲОЛИ қамраб олинди.

Ҳукумат қарори лойиҳасига кўра, фуқароларни вақтинча турган жойи бўйича ПРОФИЛАКТИКА ИНСПЕКТОРИ рўйхатга олиши мумкин.

Мамлакатимиз ҳудудларига ЭЛЕКТР ЭНЕРГИЯСИ етказиб бериш бўйича чекловлар олиб ташланди.

ПРОФИЛАКТИКА ҲУДУДИ

ҲУҚУҚ

Ўтган йили содир этилган 11 та жиноятчилик ҳолатининг 6 таси ўғирлик, 2 таси енгил ҳамда ўрта тан жароҳат, алимент, маиший зўравонлик жинояти бўлиб, уларда қонун устуворлиги таъминланди.

ҲАР ҚАНДАЙ МАНФААТДОР ШАХС МАЪМУРИЙ СУДГА МУРОЖААТ ҚИЛИШГА ҲАҚЛИ

– Маъмурий ҳужжатларнинг умуммажбурий хусусиятга эга норматив-ҳуқуқий ҳужжатлардан фарқи нимада?

Марат ҚУРНИЯЗОВ.
Қорақалпоғистон Республикаси.

Азиз ОБИДОВ,

Ўзбекистон Республикаси Олий суди ахборот хизмати раҳбари:

– Маъмурий суд ишларини юритиш тўғрисидаги кодексига мувофиқ, ҳар қандай манфаатдор шахс ўзининг бузилган ёки низолашилаётган ҳуқуқларини ёхуд қонун билан қўриқланадиган манфаатларини ҳимоя қилиш учун маъмурий судга мурожаат қилишга ҳақли. Маъмурий судга маъмурий ва бошқа оммавий ҳуқуқий муносабатлардан келиб чиқадиган ишлар тааллуқлидир.

Юрдошларимизга ҳуқуқий тушунча тариқасида эслатиб ўтиш жоизки, маъмурий органлар деганда Президентнинг 2022 йил 21 декабрдаги "Янги Ўзбекистон маъмурий ислохотларини амалга ошириш чора-тадбирлари тўғрисида"ги Фармони билан тасдиқланган республика давлат бошқаруви органлари (вазирликлар, кўмиталар, агентликлар, инспекциялар) ва уларнинг ҳудудий органлари, маҳаллий давлат ҳокимият органлари, фуқароларнинг ўзини ўзи бошқариш органлари, шунингдек, маъмурий-бошқарув ваколати берилган бошқа органлар, ташкилотлар ва махсус ташкил этилган комиссиялар тушунилади. Жумладан, Фуқаролик ҳолати далолатномаларини ёзиш органлари, Мажбурий ижро бюроси, нотариуслар, маҳаллий давлат ҳокимияти органлари қабул қиладиган маъмурий ҳужжатлар, улар мансабдор шахсларнинг ҳаракатлари (ёки ҳаракатсизлиги) устидан маъмурий судларга шикоят қилиши мумкин.

Маъмурий ҳужжат маъмурий ваколатга эга орган (мансабдор шахс) томонидан қабул қилиниши, ташқи субъектларга (жисмоний ва юридик шахсларга) қаратилган бўлиши, муайян ҳуқуқий оқибат келтириб чиқариши билан умуммажбурий хусусиятга эга бўлган норматив-ҳуқуқий ҳужжатлардан фарқ қилади.

Иккала тоифадаги ҳужжатнинг асосий фарқи шундаки, умуммажбурий хусусиятга эга бўлган норматив-ҳуқуқий ҳужжатлар устидан маъмурий судга шикоят қилиш мумкин эмас, бундан идоравий норматив-ҳуқуқий ҳужжатлар мустасно. Умумий қоида бўйича маъмурий органнинг қарори, ҳаракати (ҳаракатсизлиги) устидан шикоят манфаатдор шахсга ўзининг ҳуқуқлари, эркинликлари ва қонуний манфаатлари бузилганлиги маълум бўлган пайдан эътиборан олти ой ичида судга берилиши мумкин.

Аризачига ўзининг ҳуқуқлари, эркинликлари ҳамда қонуний манфаатлари бузилганлиги ёки ҳуқуқ ва эркинликларини амалга оширишга тўсиқлар вужудга келтирилганлиги, аризаچининг зиммасига бирор-бир мажбурий юкланганлиги маълум бўлган қонуннинг эртасидан судга мурожаат қилиш муддати бошланади. Шикоят маъмурий ҳужжатни ҳақиқий эмас, ҳаракатни (ҳаракатсизлики) қонунга хилоф, деб топиш тўғрисида бўлиб, маъмурий орган жойлашган ёхуд маъмурий орган жойлашган ёқда жойдаги туманлараро маъмурий судга берилади.

Маъмурий судларга шикоят қилишда жисмоний шахслардан давлат божи ундирилмайди. Давлат божи ишнинг натижаси бўйича қаноатлантирилган талабга мутаносиб равишда тарафлардан ундирилади. Бордию ариза рад қилинса, жисмоний шахслардан базавий ҳисоблаш миқдорининг 70 фоизи миқдорда давлат божи ундирилади.

АҲОЛИ БАНД БЎЛСА, ЖИНОЯТ КАМ УЧРАЙДИ

Аҳмадхон ҲАМРАЕВ,
Наманган шаҳридаги "Даштбоғ" маҳалласи профилактика инспектори, майор.

Маҳаллаларда осойишталикни таъминлаш, ҳуқуқбузарликларнинг барвақт олдини олиш профилактика инспекторлари зиммасидаги энг муҳим вазифалардан. Мана шундай масъулиятни ҳис этиб, "Даштбоғ" маҳалласида фуқаролар хавфсизлигини таъминлаш, жамоат тартибини сақлаш ва жиноят содир этилишининг барвақт олдини олиш борасида амалий

ишлар йўлга қўйилган. Беш минг нафардан зиёд фуқаролар истиқомат қилаётган маҳалла аҳолисининг асосий қисми тадбиркорлик билан шуғулланади. Наманган шаҳридаги кичик саноат зонаси мавжуд ҳудудлардан бири. Бу ерда бешта йирик ва 35 та кичик ишлаб чиқариш корхоналари фаолият юритади. Биргина технопарк комплексининг ўзида 110 дан ортиқ савдо дўкони бор. Аҳолининг бандлиги сабаб жиноятлар кам учрайди. Бироқ масъулиятли вазифамизга жиддий ёндашиб, ҳудудда жиноятчиликнинг олдини олиш бўйича "маҳалла еттилиги" билан ҳамкорликда ишлар олиб борилмоқда.

Аввало, жиноятнинг олдини олиш мақсадида маҳалланинг асосий кириш кўчаларига, йўл бўйларига, муҳим объектларга 300 дан ортиқ кузатув камералари ўрнатилди. Уларнинг 30 таси хизмат хонамга интеграция

Жиноятнинг олдини олиш мақсадида маҳалланинг асосий кириш кўчаларига, йўл бўйларига, муҳим объектларга 300 дан ортиқ кузатув камералари ўрнатилди.

қилинган. Шу ерда бутун маҳалла ҳудудини кузатиш имконияти мавжуд.

Шунингдек, ўқув муассасаларида, корхона ва ташкилотларда жиноятчиликнинг олдини олиш, ёшларни Ватанга муҳаббат руҳида тарбиялаш, терроризм, экстремизм, зўравонлик ва турли диний ақидапарастлик ғоялари таъсиридан ҳимояланиш мақсадида тушунтириш тадбирлари ўтказиб келинмоқда. Ҳудуддаги 51-умумтаълим мактаби, 1-Ихтисослаштирилган мактаб-интернати, 2-касб-хунара мактаб ўқувчиларининг давомат ишлари мунтазам назоратда. Дарс машғулотларига сабабсиз келмаётган ўқувчилар билан алоҳида шуғулланилмоқда.

Ўтган йили содир этилган 11 та жиноятчилик ҳолатининг 6 таси ўғирлик, 2 таси енгил ҳамда ўрта тан жароҳат, алимент, маиший зўравонлик жинояти бўлиб, уларда қонун устуворлиги таъминланди. Оғир тоифадаги 12 нафар ёш билан алоҳида суҳбатлар ўтказилди. Кўп йиллардан буён низоли ҳолатда бўлган 10 дан ортиқ оила яраштирилди. 62 нафар ёш иш билан таъминланди, шулардан 6 нафари олий таълим муассасасида ўқишни давом эттирмоқда. Айни пайтда пробация ҳисобидаги 16 нафар ёш билан доимо мулоқотлар олиб борилмоқда.

Жорий йил ҳисобида бирорта жиноят содир этилмади. Мақсадимиз, шу ҳолатни янада муостаҳкамлаш ва жиноятларни олдиндан баргараф этишга эришишдир. Бу борада "маҳалла еттилиги" ва кенг жамоатчилик билан ҳамкорликда тизимли ишлар олиб борамиз.

МОҲИЯТ

Дарахт кесганлар 102 миллион сўмгача жарима тўлайди

Хуриш ПИРОВ,

Экология, атроф-муҳитни муҳофаза қилиш ва иқлим ўзгариши вазирлиги Экологик назорат инспекцияси бўлим бошлиғи.

шикастлантириш, йўқ қилиш ёки бошқа жойга кўчириб ўтказган фуқаролар базавий ҳисоблаш миқдори (БҲМ) нинг 25 бараваридан 50 бараваригача – 8,5 млн. сўмдан 17 млн. сўмгача (шу пайтга қадар БҲМнинг 5 бараваридан 10 бараваригача), мансабдор шахслар БҲМнинг 50 бараваридан 75 бараваригача, яъни 17 млн. сўмдан 25,5 млн. сўмгача (шу пайтга қадар БҲМнинг 10 бараваридан 15 бараваригача) жаримага тортилади.

Шу билан бирга, худди шундай ҳуқуқбузарлик бир йил давомида такрор содир этилса, маъмурий

ҳуқуқбузарликларни содир этиш қуроли бўлган ашё ёки маъмурий ҳуқуқбузарликнинг бевосита ашёси мусодара қилиниб, фуқароларга БҲМнинг 50 бараваридан 75 бараваригача, яъни 17 млн. сўмдан 25,5 млн. сўмгача (шу пайтга қадар БҲМнинг 10 бараваридан 20 бараваригача), мансабдор шахсларга БҲМнинг 75 бараваридан 100 бараваригача, яъни 25,5 млн. сўмдан 34 млн. сўмгача (шу пайтга қадар БҲМнинг 20 бараваридан 30 бараваригача) миқдорда жарима солишга ёки 15 суткагача муддатга маъмурий қамоққа олишга сабаб бўлади.

Бундан ташқари, МЖТКнинг 79-моддаси тўртинчи қисм билан тўлдирилди. Унга кўра, дарахтлар ва буталарнинг қимматбаҳо навларини кесишга, қундаков қилишга, шикастлантиришга ёки йўқ қилишга олиб келадиган лойиҳа ҳужжатларини ишлаб чиққан мансабдорлар БҲМнинг 50 бараваридан 75 бараваригача (17 млн. сўмдан 25,5 млн. сўмгача) жаримага тортилади.

Шунингдек, "Ўсимлик дунёсини муҳофаза қилиш ва ундан фойдаланиш тўғрисида"ги Қонун ҳам тўлдирилди. Яъни давлат ўрмон фондида қирмайдиган дарахтлар ва буталарнинг қимматбаҳо навларини ғайриқонуний равишда кесганлик, йўқ қилганлик учун юридик шахсларга нисбатан БҲМнинг 100 бараваридан 300 бараваригача (34 млн. сўмдан 102 млн. сўмгача) миқдорда жарима тарзида молиявий санкциялар қўлланилади.

